

دستور جلسه شماره (۱)

عنوان: بررسی مشکلات ناشی از افزایش قیمت فروش گندم صنف و صنعت برای تولیدکنندگان فرآورده های آردی

مرجع طرح موضوع: شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی

زمان برگزاری جلسه: ۱۴۰۱/۰۳/۱۰

تعداد صفحات دستور جلسه: ۳ صفحه

شرح موضوع:

صنعت غذایی یکی از مهمترین و استراتژیک ترین صنایع در تمام کشورها به حساب می آید چرا که با سلامت و خوراک مردم جامعه در ارتباط است. در حال حاضر یکی از مهم ترین چالش های بنگاه های اقتصادی بویژه صنایع غذایی کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش می باشد که به دلیل اعمال تحریم علیه ایران و سیاست های دولت و تورم موجود، گریبان گیر بنگاه های اقتصادی شده است. فعالین اقتصادی علیرغم موانع موجود نظیر عدم ثبات نرخ ارز، افزایش قیمت حامل های انرژی، عدم امکان تبادلات مالی بین المللی، دستورالعمل های خلق الساعه، افزایش هزینه های حمل و نقل و... در تلاشند حتی با ظرفیت تولید بسیار کم واحد خود را سرپا نگه دارند.

اما بدون سرمایه در گردش این موضوع ممکن نمی باشد. از طرفی دیگر دریافت تسهیلات برای واحدها مشکلاتی نظیر محدودیت منابع بانک ها، عدم تناسب کارمزد تسهیلات بانکی با بخش تولید، مشکلات پذیرش وثیقه و... را دارد.

در حالی که فعالین اقتصادی با مشکلاتی این چنینی روبه رو می باشند، قیمت خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۱، ۱۱۵۰۰۰ ریال به ازای هر کیلو گرم تعیین شده است و شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران بخشنامه ای با موضوع فروش گندم صنف و صنعت به شماره ۵۲/۲۴۶۵۸/م مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۴ ابلاغ نمود. بر اساس این بخشنامه، تامین گندم مصارف صنف و صنعت از ابتدای سال جاری ۱۲۰۰۰۰ ریال به ازای هر کیلوگرم تعیین شده است.

همچنین برابر این ابلاغیه آن بخش از گندم های فروخته شده که از انبارهای شرکت خارج نشده اند نیز مشمول قیمت گذاری جدید می باشند و خریداران بایستی نسبت به پرداخت مابه التفاوت آن و واریز به حساب شرکت منطبق با اصلاحات اعمال شده در سامانه سیفا اقدام نمایند. این افزایش قیمت بنابر درخواست وزارت جهاد کشاورزی و تایید سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان، صورت گرفته است. پس از این ابلاغیه، نرخ انواع آرد صنف و صنعت با منشا گندم به ازای هر کیلو گرم ۱۲۰۰۰۰ ریال در بخشنامه شماره ۵۶۹۵۴۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۹ سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان به شرح ذیل تعیین شد:

آرد ۱۸ درصد سبوس گیری شده	آرد ۲۱ درصد سبوس گیری شده	آرد ۲۷ درصد سبوس گیری شده
۱۵۷۰۰۰ ریال	۱۶۰۰۰۰ ریال	۱۶۹۰۰۰ ریال

با عنایت به این افزایش قیمت، تغییر قیمت فرآورده های آردی با رشد قیمت در انواع ماکارونی آغاز شد؛ موضوعی که طی بخشنامه شماره ۳۷۰/۴۰۱/۴۸۲۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ از سوی سازمان حمایت از حقوق مصرف کنندگان و تولید کنندگان به کارخانجات تولید ماکارونی به ترتیب ذیل ابلاغ شد:

شرح	۵۰۰ گرمی	۷۰۰ گرمی	۱۰۰۰ گرمی
قیمت مصرف کننده انواع ماکارونی رشته ای ساده	۱۷۰۰۰۰ ریال	۲۴۰۰۰۰ ریال	۳۴۰۰۰۰ ریال

لازم به ذکر است نرخ انواع نان های پر مصرف حجیم و نیمه حجیم نیز به شرح ذیل اعلام گردید:

ردیف	نوع محصول	قیمت (تومان)
۱	نان باگت معمولی	۱۰۰۰۰
۲	نیم باگت فرانسوی	۷۵۰۰
۳	نان همبرگری	۷۵۰۰
۴	نان لقمه ای (بروچن)	۲۷۰۰
۵	نان باگت فرانسوی	۱۵۰۰۰
۶	نان بربری فرانسوی	۱۳۰۰۰
۷	نان بربری کره ای	۱۵۰۰۰
۸	نان شیرمال	۱۸۰۰۰
۹	نان فتیر	۱۵۰۰۰
۱۰	نان تست بزرگ	۲۹۰۰۰
۱۱	نان تست کوچک	۲۲۰۰۰

همچنین شایعاتی مبنی بر افزایش قیمت نان هم در فضای مجازی منعکس شد که مسئولین مربوطه از جمله وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی این موضوع را تکذیب کرده و اظهار دارند اجازه افزایش پرداخت از جیب مردم برای نان سنتی تا پایان سال ۱۴۰۱ داده نخواهد شد. در ارتباط با این افزایش قیمت ها، موافقان و مخالفانی وجود دارند. به طور مثال موافقان و تصمیم گیرندگان افزایش نرخ آرد صنف و صنعت معتقد هستند؛ این افزایش قیمت در حالت ایده آل پیامدهایی مثبتی دارد از جمله آنکه تولیدکنندگان صنعتی، مانند تولیدکنندگان ماکارونی و انواع نان صنعتی در فضای رقابتی تری فعالیت خواهند کرد. به علاوه اینکه مصرفکننده های نیازمند یارانه نیز یارانه نان خود را مستقیم دریافت خواهند کرد. همچنین ایشان معتقد هستند جلوی قاچاق آرد نیز گرفته خواهد شد. به ویژه اینکه جنگ اکراین و روسیه، به عنوان دو قطب تولید گندم در جهان قیمت این کالای استراتژیک را به شدت افزایش داده است. بر اساس آمار سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) شاخص قیمت مواد غذایی^۱ در مارس ۲۰۲۲ به طور میانگین ۱۵۹٫۳ واحد بوده که ۱۷٫۹ واحد (معادل ۱۲٫۶ درصد) نسبت به ماه فوریه افزایش داشته که جهشی عظیم و رسیدن به بالاترین سطح از زمان آغاز آن در سال ۱۹۹۰ را تجربه کرده است. روغن های نباتی، غلات و گوشت بیشترین افزایش را تجربه کرده اند و شکر و لبنیات نیز افزایش قابل توجهی داشته اند^۲.

در مقابل صاحبان صنایع و تولید کنندگان فراورده های آردی معتقد هستند؛ در ابلاغیه شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران مبنای این افزایش قیمت گندم اعلام نشده است و قیمت ۱۲۰۰۰۰ ریالی با قیمت جهانی و فوب مطابقت ندارد (۴۳۳ دلار برای هر تن در ۱۴ می ۲۰۲۲)^۳ و

^۱ معیاری برای اندازه گیری تغییر در قیمت میانگین مواد غذایی. عوامل مختلفی بر روی این شاخص موثر هستند مانند: حجم نقدینگی، نرخ واقعی ارز، نرخ سود بانکی، سطح دستمزدهای کشاورزی و...

^۲ خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۴

^۳ سایت Trading Economics (<https://tradingeconomics.com/commodity/wheat>)

این اقدام در صنایع آرد سازی، اصناف مربوطه، صنایع آرد بر، تولید نشاسته، گلوکز و .. تاثیر بسیاری گذاشته است و قیمت برخی از کالاهای غذایی را از جمله ماکارونی و نان حجیم و نیمه حجیم افزایش داد.

این تولیدکنندگان با افزایش قیمت تمام شده محصولات آردی، تولید خود را به دلیل عدم توجیه اقتصادی کاهش خواهند داد که این اتفاق منجر به ایجاد مشکلاتی مانند: افزایش بیکاری و کاهش قدرت خرید مردم می شود. فعالان اقتصادی صنایع ذکر شده معتقد هستند با توجه به افزایش ۵۷ درصدی حقوق و دستمزد کارگران، افزایش عوارض، افزایش حقوق گمرکی، افزایش حامل های انرژی و عدم وجود تمهیدات مقدماتی بانک ها جهت خرید گندم، توان رقابت در بازارهای جهانی را از دست خواهند داد.

موضوع حائز اهمیت دیگر کارتی شدن خرید نان می باشد (فعلا در فاز اجرایی شدن برای نان سنتی در زنجان می باشد) که طبق گفته مسئولان قرار است از امسال با توجه به اصلاح روند اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی و جلوگیری از قاچاق معکوس، شکل پرداخت یارانه ها برای نان تغییر کند و به صورت یارانه نقدی در کارتی در اختیار مردم قرار گیرد که امکان سواستفاده در زمان اجرایی شدن کارتی شدن خرید نان وجود دارد.

همچنین احتمال تشدید نشت سهمیه آرد نانوایان سنتی به بازار آزاد به دلیل فاصله قیمتی زیاد و حذف نان های مسطح صنعتی از خط تولید مانند نان های لواش و تافتون صنعتی به دلیل وجود مشابه سنتی آن ها وجود خواهد داشت.

با عنایت به مطالب فوق شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی از دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی ملی درخواست نموده است پیشنهادات مسکوت ماندن بخشنامه شماره ۵۲/۲۴۶۵۸/م مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۴ تا تیر ماه ۱۴۰۱ جهت مهیا نمودن تمهیدات لازم تأمین سرمایه در گردش و نقدینگی و همچنین تغییر قیمت گندم نهایتا تا ۹۰ درصد فوب بازارهای جهانی در دستور رسیدگی قرار گیرد.